

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisnim vprašanjem naj se priloži ~~znaka~~
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Komisarji na obzorju.

Pravilno je dejal na kongresu avstrijske socialne demokratične stranke dr. Renner, da se drž. oblast ne udeležuje samo v državnih uradih, temveč tudi v občinskih in občinskih avtonomnih zastopih. Po težki borbi so morali že absolutistični vladarji prepustiti del državnih funkcij avtonomnim korporacijam in čim bolj so bile te pravice velike, tem večje je bila tudi svoboda ljudstva, da so nekatera mesta postala naravnost samo svoja.

Zato so bili od nekdanj avtonomni zastopi največja opora proti centralizmu in zato je bil tudi klic po slovenski avtonomiji tako naraven. Enako pa je tudi jasno, da mora vsako razširjenje oblastnih samouprav oslabiti centralizem, ker čim več funkcij vrši samoupravno telo, tem večja je njegova moč. Prav ista stvar je z občinami. Tudi občinska avtonomija je močna opora proti prevelikim zahtevam centralizma in zato bo vsak narod, ki pravilno razume političen boj, storil vse, da občinsko avtonomijo čim najbolj utrdi.

Včasih so to resnico tudi Slovenci dobro razumeli, po vojni pa so menda čisto pozabili na njo in danes so komisarji v občinskih zastopih na dnevnem redu in navadno v resnici edina rešitev. Ne bomo se niti najmanj spuščali v rekriminacije in ne bomo dolžili niti ene niti druge stranke, katera je kriva, da imamo v Sloveniji vedno več komisarjev in manj županov, temveč opozorili bi le na eno važno stvar, ki so jo pa po vsej priliki pozabile po vrsti vse slovenske stranke.

Po našem prepričanju so stranke dolžne poskrbeti, da morejo občinski sveti delati. Naj bo nasprotje pri volitvah še tako močno, izvoljeni občinski svetovalci imajo samo eno dolžnost, da delajo in da z delom dokažejo, da so zaslužili zaupanje svojih soobčanov. Nikakor pa ni njihova dolžnost ta, da strankarsko nasprotje zasidrajo še v mestno posvetovalnico in sicer s tako silo, da je sploh vsako delo nemogoče. Vsak kdor v resnici spoštuje občinsko avtonomijo, bi moral smatrati kot svojo prvo dolžnost, da oblamentu je dosegljivo, da je vsak partijski svet dela. Še v francoskem parlamentu delasposoben, ker je v to obvezan, pa ne bi bilo to dosegljivo v naših občinskih zastopih, kjer sploh ne gre za politična vprašanja, ali pa le v silno skromnem obsegu? Ali ima morda klerikalec drug interes na mestni aprovizaciji, ko liberalci ali pa se mešajo liberalni ali klerikalni nazori pri tlakovanju ulic in drugih komunalnih vprašanj? Liberalno in klerikalno nasprotje se pokazuje le v boju za moč, samo v interesu občin pa bi bilo, če bi bil ta boj za moč iz mestne posvetovalnice pregnan.

Seveda pa je jasno, da je tak zdrav delovni kompromis mogoč le, kadar je na obeh straneh prava uvidevnost in kadar pravi vsaka stran, da je zavoljo občinske avtonomije pripravljena tudi na žrtve in tudi na to žrtev, da bodi župan čim bolj nevtralen mož, ki more vsaj deloma uživati zaupanje obeh strani.

V naše občinske svete prihaja justamentna politika, ki pa je v komunalnih zadevah še zlasti napačna. Kaj ima Ljubljana od tega, da je iz justamenta nekoč Ljubljana odklonila zgradbo deželne palače na trgu Kralja Petra? Kaj bodo imele občine od tega, če si bodo klerikalci in liberalci vedno le eden drugega nagajali? Vsi brez ozira na strankarsko pripadnost bi morali složno delati za procvet mesta, ki je mesto vseh, ne pa samo pristašev ene stranke.

Danes bo skupščina zavrnila Radićevo obtožbo.

Beograd, 4. nov. Po mnenju dobro informiranih krogov naj bi današnja seja narodne skupščine dala povod, da se začne delati na razbistritvev političnih odnošajev. Današnja skupščinska seja se bo najbrž končala s prostim prehodom na dnevni red. S tem bo Vukičević oproščen vsake nadaljnje odgovornosti za vse volilne nepravilnosti, zaradi katerih ga je obtožila HSS. Poučeni krogi mislijo, da bo po današnji seji nastalo za nekaj časa zopet politično zatišje. Med tem časom pa se bo nudila prilika, da se ukrene, kar je potrebno za rešitev spornih političnih vprašanj in da se pro- učijo vse možnosti za ustvaritev solidne vladne kombinacije, ki bi lahko rešila vse one velike državne potrebe, za katere se smatra, da so neodložljive.

Beograd, 4. nov. Pričakujejo, da bo opozicija na današnji skupšč. seji jako ostro napadla današnjo vladno in delovanje Velje Vukičevića.

Ni pa še gotovo, kako se bo držal Ljuba Davidović oz. njegova skupina. Glede na razgovor, ki sta ga imela včeraj Davidović in Marinković, sodijo nekateri politični krogi, da bo Demokratska zajednica enodušno podpirala resolucijo, ki jo bodo predlagali vladni pristaši in da bo na ta način olajšan današnji po-

ložaj Velje Vukičevića v narodni skupščini o priliki glasovanja o resoluciji.

Vendar pa je mnogo politikov, ki smatrajo za gotovo, da se bodo pri današnjem odločanju v skupščini Davidović in še nekateri njegovi privrženci odstranili iz skupščine in s tem manifestirali svoje drugačno mnenje. Med parlamentarnimi krogi je vzbudilo pozornost, da se nihče od Demokratske zajednice ni prijavil za besedo za današnjo skupščinsko sejo in da se nihče od njih ne bo udeleževal debate, ki se bo vodila o zlorabah in volilnih nasiljih, zaradi katerih so se po zadnji volilni kampanji pri- toževali posebno demokratje.

SESTANEK MARINKOVIČA Z DAVIDOVIČEM.

Beograd, 4. nov. Omeniti je treba, da sta se včeraj dopoldne sestala dr. Marinković in Ljuba Davidović. Marinković je razložil Davidoviću program dela, ki ga namerava vlada predložiti narodni skupščini. Marinković si je pri tem tudi prizadeval pridobiti Davidovića za to, da bi glasoval proti obtožnici, ki jo je vložila HSS proti Vukičeviću.

Davidović se je sestal tudi z Vojo Veljkovićem in se z njim razgovarjal o političnem položaju.

Radić in Pribežević nerazdružljiva.

Beograd, 4. nov. Poučeni krogi mnogo govore o naših finančnih aranžmanih, ki jih vlada namerava napraviti v inozemstvu. Smatrajo, da bo nadaljni razvoj dogodkov tak, da se bodo lahko uredila ne samo ta vprašanja, temveč da bo to močno vplivalo tudi na rešitev in ureditev vseh naših notranjepolitičnih vprašanj in da se bo dosegla popolna notranja konsolidacija. V vsakem slučaju bo, kakor izgleda, najvažnejše to, kako bodo nastopali radićevci, na katere pri teh kombinacijah v prvi vrsti reflektirajo. V političnih krogih namreč mislijo, da bo HSS prva, ki bo vpoštevala pri polit. solucijah. Sodi se, da je vprašanje HSS tako velikega pomena, da bo to odločilno, kadar bo šlo za to, ali naj se da-

našnja vladna koalicija spremeniti in se ustvari nova vladna koalicija. Zanimivo pri tem pa je to, da v vrstah HSS trde, da bo HSS pri vseh političnih razgovorih in pogajanjih, ki bi utegnili slediti, nastopala složno s SDS. HSS meni, da je delo na ustvaritvi bloka opozicije prišlo že tako daleč in da sta HSS in SDS že tako tesno zvezani, da ne more biti govora o nobenem aranžmanu, pri katerem ne bi obe skupini nastopali skupno. Člani kluba HSS opozarjajo pri tem na zadnje izjave, ki so jih dali v tem pogledu prvaki radićevcev. Ti so izjavili, da je HSS tako tesno zvezana s SDS, da obe skupini nastopata pri vsaki kombinaciji in pri vsaki politični akciji skupno. Ampak to samo pravi gospoda...

KRALJ ODŠEL NA LOV.

Beograd, 4. nov. Kralj je včeraj zjutraj s svojim spremstvom odpotoval na lov v Belje. S kraljem so šli tudi princ Pavle, princezinja Olga in predsednik vlade Vukičević. Kralj ostane na lovu tri dni.

SKUPŠČINA BO DELALA.

Beograd, 4. nov. Ko je Vukičević sinoči odhajal iz svojega kabineta, so ga vprašali novinarji, ali je resnična vest, da bodo seje narodne skupščine odgojene do januarja, kakor hitro bo skupščina odpravila obtožnico proti Vukičeviću in interpelacijo na zunanjega ministra. Vukičević je na to odgovoril: »Ta vest absolutno ni točna.«

PONESREČEN ATENTAT NA AUTO ČESKEGA VOJNEGA MINISTRA.

Praga, 4. nov. Med Prago in Karlovi-

mi Vary je bil pri nekem železniškem prelazu izvršen atentat na automobil, v katerem se je vozila soproga češkoslovaškega vojnega ministra Udržala. Ne- ka neznana oseba je s puško ustrelila na automobil. Soproga vojnega ministra je videla, da je tisti človek streljal z lovsko puško. Krogla je predrila okno in karoserijo, toda ranjen ni bil nihče.

PROTIZIDOVSKI IZGREDI V BUDIMPESTI.

Bukarešta, 4. nov. Včeraj dopoldne je prišlo do težkih protisemitskih izgre- dov na univerzi. Židovske dijake so napadli in jih močno pretepli.

TUDI 23. PARTIJA — REMIS.

Buenos Aires, 4. nov. 23. partija šaha je bila prekinjena, potem pa se je zopet nadaljevala ter se je po 48. potezi končala z remis. Stanje je sedaj: 17 remis ter 4 : 2 v korist Aljehina.

glavni sestaviti večinske koalicije. Zakaj pa bi hodili ljudje zaman na volišča?

Druga bi bila pozicija Slovencev, če bi stranke pravilno razumele pomen občinske avtonomije. Ne udajamo se iluziji, da bodo stranke naš apel upoštevale, ker vemo, da bodo morali priti še težji udarci, predno ga bodo stranke razumele, toda resnica mora na dan, pa magari da najprej odigra samo žalostno vlogo prezirane pastorka.

Sestanek med Davidovićem in Pribeževićem.

Beograd, 4. nov. Včeraj popoldne je prišlo do sestanka med Pribeževićem in Davidovićem. Na tem sestanku je bilo govora o ustanovitvi opozicijskega bloka. Davidović je na podlagi pooblastil, ki jih je dobil od Demokratske zajednice, nadaljeval z izmenjavo misli s Pribeževićem v tem vprašanju. Pričakujejo, da se bodo še ta teden sestali Radić, Davidović, Pribežević in Joca Jovanović.

Po sestanku z Davidovićem je Pribežević izjavil novinarjem: »Politične osebe so se razgovarjale o političnem položaju ali prijatelji so govorili o politiki.«

ZAKAJ SO BILA PREKINJENA POGAJANJA MED DEMOKRATI IN PRIBEŽEVIČEM.

Beograd, 4. nov. V javnosti še vedno komentirajo prekinjenje pogajanj med samostojnimi demokrati in demokrati, ki so jih vodili posebni delegati za ujedinjenje obeh strank.

O tem vprašanju je neki demokratski prvak dal včeraj izjavo, v kateri se je dotaknil tudi tega pojave. Podčrtal je, da so demokrati ob začetku pogajanj poskusili postaviti na dnevni red vprašanje ujedinjenja demokratskih strank. V tem oziru so pri samostojnih demokratih našli polno razumevanje. V teku razgovorov pa se je dalo takoj ugotoviti, da ostaja vprašanje združenja obeh strank ob strani in da se poudarja potreba ustanovitve bloka. Demokrati pa so le težili za tem, da se najprej ti dve skupini ujedinita in da tako povečana stranka postane na ta način osrednji del parlamenta. Demokratje v tem slučaju nikakor niso bili partizani. Pribežević je smatral, da je bil v pogajanjih med demokrati in radikali domenjen strankarski ključ glede razporeditve uradništva, kar pa ni res. Stvar je ravno narobe. Demokratje so tak ključ odklonili in delaje na to, da se današnje uradništvo kot nesposobno in strankarsko zamenja z objektivnim uradniškim aparatom. Pridobila bosta država in narod, če se bo tako delalo. Na ta način bodo enkrat za vselej rešeni odnošaji med uradniki in politiko.

MAKEDONCI POSLALI ZOPET DVA ATENTATORJA V NAŠO DRŽAVO.

Štip, 4. nov. Naše oblasti so obveščene, da je makedonski odbor zopet poslal dva svoja člana na naše ozemlje, kjer naj bi izvršila nove atentate. Na meji je bilo vse ukrenjeno, da atentatorji primejo. Te atentate bi morali atentatorji res izvršiti, ker jim je zapretna, da jih sicer zadene smrtna kazen.

POLJSKI SEJEM — RAZPUŠČEN.

Varšava, 4. nov. Poljska vlada je danes končno razveljavila demokratsko državno ustavo. Razpustila je včeraj popoldne ob 4. sejem, enako usodo pa doživi najbrž tudi senat. To postopanje je tam značilnejše, ker nastaja s tem v Poljski »ex lex«.

AMNESTIJO AVSTR. PARLAMENT ZAVRNIL.

Dunaj, 4. nov. Narodna skupščina je po dvodnevni razpravi zavrnila predlog socialnih demokratov, da se pomilostijo osebe, ki so bile obsojene zaradi dogodkov 15. in 16. julija t. l.

POGAJANJA Z AVSTRIJO ODGOJENA.

Dunaj, 4. nov. Zaradi pogajanj, ki se bodo v najkrajšem času začela med Avstrijo in Madjarsko za sklenitev gospodarskih konvencij, je bilo odločeno, da se za nekaj časa odgode pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo.

Evropska fronta.

G. Stjepan Radić je prekosil samega sebe in v svojem glasilniku »Narodni val« kliče, da ni treba ustanoviti samo prečanske fronte, temveč evropsko. Je čisto gotovo, da bi bilo že zdavno potrebno, da bi bila vsa Jugoslavija tudi kulturno in gospodarsko ne pa samo geografsko v Evropi, toda prečanska fronta nima s tem prav nobenega opravka in zato tudi evropska fronta ne more biti nobeno dopolnilo prečanske.

Prečanska fronta je, kakor že pove ime, pokret vseh prečanov proti favoriziranju in nadvladi neprečanov. Ta nadvlada pa je ravno tako mogoča, če je ves neprečanski del kulturno v Evropi ali pa ne. Narobe, nadvlada Beograda bi bila tem lažje izpeljiva, če bi bil Beograd kulturno višji od prečanskih krajev, ker bi imel poleg svojih sedanjih materialnih prednosti še duševno premoč. Zato smo tudi videli v Avstriji, da je kulturno močnejši Dunaj brez vsake sramežljivosti izvrševal svojo nadvlado in pokrajinske fronte, kar je prečanska fronta, so vedno in bodo vedno obstojale tudi v najbolj kulturnih deželah. Novo geslo je torej g. Radić čisto napačno uporabil in sugestija z novo besedo se ni posrečila.

Pač pa je mogoče reči, da je silno čudno, če so prečani, kljub svoji kulturni premoči, brez prave besede v državi. To je jasen dokaz, da so prečani ves čas uporabljali napačno taktiko, da njih kulturna premoč sploh ni mogla priti do veljave. In v tem oziru bi mogel ravno g. Radić povedati zelo mnogo in zelo tehničnih stvari. Najprej je s svojo ekstremno negacijo obstoječe in vseskozi materialne sile Beograda dosegel, da so se poglajali prvi temelji brez njega. A ni bil kriv tedaj samo Radić, temveč tudi cela vrsta drugih prečanov, ki so danes intimni zavezniki Radića. Ti prečani so smatrali za svoje najbolj heroično dejanje, da so vse pravice prečanskih krajev znesli v Beograd in da niso postali preje pametni, dokler so bili brez njega.

Ali prečane niti ta najhujša izkušnja ni izučila, kakor nam kaže ravno g. Radić s svojo ekstremno politiko. S stališča popolne negacije je nakrat nastopil kot najbolj pravoveren edinstveni politik in dajal izjave, kakor jih ne bi niti radikali. In ko je tudi tu doživel neuspeh, je začel g. Radić polagoma spoznavati realno politiko. A še ne v popolni meri, kakor uči ravno njegov predlog o evropski fronti.

Predvsem mislimo, da je vse govorenje o raznih frontah v naši politiki že več ko depasirano. Imeli smo že toliko front in toliko bojnih gesel, ki so se pa vsa tako temeljito ponesrečila, da ima že vse te frontne propagande dosti. Vse te besedne fronte so v volilni borbi še do gotove mere razumljive, po

politvah pa so naravnost smešne. Že celo pa je smešen klic po evropski fronti.

Je res, da treba napeti vse sile, da bi čim prej vsa Jugoslavija dejansko v evropskem kulturnem področju in da bodo kulturne razmere zavlada v vsej Jugoslaviji. Toda tega ni mogoče doseči z nobenimi frontami, temveč le z intenzivnim delom. Naj prične s tem delom g. Radić kar na Hrvatskem, ker tudi tu je treba še mnogo dela, da bo evropska kultura povsodi udomačena in naj se postavi s takim delom zlasti ob volilnem času. Naj skrbi, da se bo vodila volilna borba tudi v njegovih delih le z »uma svitlim mečem« in naj se potruji, da bodo izbrani za poslance samo ljudje, ki morejo predstavljati kulturno Evropo, pa bo takoj marsikaj boljše. Samo predstavite si, kak učinek bi bil, če bi nastopila Radićeva stranka v skupščini s 64 poslanci, ki so vsi reprezentanti kulturne Evrope. Pred njih visoko kvalifikacijo bi čisto izginila številčna neenakost. In tako bi moral Radić in vsi prečani uveljaviti evropsko kulturo in po železnem zakonu ljudskega razvoja bi se ta kultura prelivala tudi v druge kraje tja do albanske meje in še preko nje.

Ta proces pa se danes tudi faktično že dogaja in na skrajnem koncu države vsajta Makedonija k novemu življenju. Kajti ni v državi samo Zagreb kulturno središče, temveč tudi v Srbiji je nekaj kulturnih središč in naj bo naša oficialna politika še tako parterna, vendarle kulturna središča vrše svojo funkcijo. In neprimerno bolj bi jo vršila, če ne bi vladal v prečanskih krajih tak strah pred južno Srbijo, da ne gredo tja niti oni inteligenti, ki doma ne dobe posla.

Pa še nekaj čisto slovenskega bi bilo treba pripomniti. Vsled geografske lege in ozkega sodelovanja inteligence in naroda je dosegla Slovenija najvišjo kulturno stopnjo v državi, pa čeprav nima tudi največ reprezentativne kulture. Ali prav ista obščitljivost, kakoršno pokazuje Beograd do zagrebških prednosti, je vedno vidna tudi v Zagrebu do slovenskih prednosti. To le navidezno malenkostno dejstvo je vzrok, da iz lokalnega patriotizma ne pridemo do onega dela za kulturni napredek države.

Niti v prečanskih krajih še ni prodrla zavest enakopravnosti in zato je tudi borba za splošno enakopravnost v vsej državi tako težka. Vseeno pa bo ta borba prodrila, ker je opirna na življenje in zdravo silo naroda, ki hoče naprej in ki hoče tudi kulturno in gospodarsko biti del Evrope. Mogli bi pa biti v tem oziru že mnogo dalje, če bi naši politiki ne govorili o Evropi le takrat, ko so v opoziciji, temveč se spomnili na evropsko kulturo tudi takrat, ko so v vladi.

Ustanovitev društva za Zvezo narodov.

Sinoči se je vršilo v posvetovalnici mestnega magistrata predavanje člana glavnega tajništva veze narodov g. Djure Popovića o uspehih Zveze narodov, združenju z ustanovnim občinam zborom ljubljanskega društva za pospeševanje ciljev Lige narodov.

Predavanje je otvoril prorektor ljubljanske univerze g. dr. Pitamic, ki je pozdravil vse navzoče, zlasti pa g. Popovića. Krajšem govoru je razložil pomen, oz. namen tega društva, v katerem naj se snidejo tudi vsi oni, ki danes še kritično in skeptično presojujejo Zvezo narodov, da bodo mogli čimprej spoznati neutemeljenost svojih pomislekov, obenem pa bodo s svojo kritiko pomagali izpopolnjevati Društvo narodov in odpraviti razne napake in nepopolnosti. Spore med narodi je treba reševati na mirnem način in ne več z mečem, kakor je bilo to navada dosedaj.

Društvo za pospeševanje ciljev Lige narodov v Ljubljani je že od oblasti potrjeno in zato se je sinoči vršil ustanovni občini zbor društva, h kateremu je takoj pristopila večina navzočih. Sprejeta so bila soglasno društvena pravila in bil izvoljen odbor. Namen društva je, da z vsemi zakonitimi sredstvi širi misel obče mednarodne solidarnosti, da med ljudstvom razširja poznanje Zveze narodov in njenih ciljev ter misel kulturnega, gospodarskega in političnega sodelovanja med vsemi narodi.

V dosegu teh ciljev bo društvo prirejalo predavanja in sestanke, izdajalo potrebne publikacije in objavljalo članke po časopisu, da bodo javnost kakor tudi organi jav-

nega mišljenja v odločilnih momentih mednarodnega življenja pravočasno obveščeni. Članarina znaša letno 20 Din in se lahko plačuje v polletnih obrokih.

Novo izvoljeni odbor tvorijo: predsednik g. dr. Pitamic, podpredsednika gg. dr. Brejc in dr. Pretnar, glavni tajnik g. dr. Brežnik, blagajnik g. dr. Jerić, odborniki gg. dr. Vodopivec, dr. Lukman, dr. Ehrlich, dr. Natlačen, dr. Ravnihar in dr. Puc.

Z vsim vsmo se deluje tudi na osnovanju jugoslovanske federacije vseh društev za Zvezo narodov, ki obstoje zaenkrat samo v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

Nato je sledilo zanimivo predavanje g. Djure Popovića, ki je med drugim dejal sledeče:

»Ko je prišla tozadevna prošnja ljubljanskega pripravljalnega odbora v Zenevo, me je g. generalni tajnik Zveze narodov takoj poslal v Ljubljano, da predavam o dosedanjih uspehih Zveze narodov. To je pa tudi prvi slučaj, da pošilja sekretariat Z. N. svoja oficijelna uradnika na osnovanje takega društva v naši državi. Predvsem se moram zahvaliti g. dr. Pitamicu za njegov trud in častne uspehe za razvoj in napredek Z. N. in za njegovo prizadevanje za osnovanje Društva za pospeševanje ciljev L. N., kakršnih društev je danes n. pr. v Angliji že več sto (300-400).

Priznam, da je Zveza narodov še daleč od svoje popolnosti; zato ste pa poklicani vi, da s svojo kritiko in nezadovoljstvom zboljšate Zvezo narodov in jo privedete do

pozitivnega delovanja. Vsa zvezina moč leži na javnem mnenju in zato ni treba, da naše delo odobravate, marveč ga morate kritizirati. Vendar pa mora biti vsaka kritika zdrava in utemeljena in je zato predvsem potrebno poznanje zvezne konstrukture in organizacije.

Odgovornost za razne neuspehe, ki so pa redki, v večini slučajev pada na posamezne članice - države in ne na Zvezo.

Zelo neumestna je določba pakta Zveze narodov, da mora biti vsaka rešitev sprejeta soglasno. Zato vsaka solucija propade, če odkloni svoj glas le ena sama država. Toda prišlo se je že prakticirati z izjemami, kjer je načelo večine izpodrinilo načelo enoglasnosti. Tako je sedaj n. pr. za sprejem nove države v članstvo Zveze narodov potrebna samo večina glasov.

Zvezino delo se deli v glavnem v dva dela: političnega in nepolitičnega. Politične konflikte se pač mora na nek način rešiti. Preje se jih je skušalo reševati z vojno in arbitražo, zdaj pa (od leta 1919 dalje) vrši to nalogo na mirnem način Zveza narodov. Glede šans Zveze se je težko precizno izraziti, vendar dajejo dosedajni uspehi po komaj sedemletnem obstoju Zveze kar najlepše izglede. Vzemimo za zgled spor med Švedsko in Finsko glede alandskih otokov, kjer je podrobnemu študiju razmer sledil plebiscit in stvar je bila končno vendarle ugodno rešena. Ali pa slučaj, ko je Zveza pred dvema letoma v zadnjem momentu preprečila najhujše v vprašanju meje med Bolgarsko in Grčijo. To je bil na vsak način velik uspeh, posebno z ozirom na ognjena balkanska tla.

Nepolitične naloge Zveze sicer niso tako senzacionalne kakor politične in se svetovni tisk tudi toliko ne peča z njimi, vendar so veliko bolj važne od prvih. Tako n. pr.: socialno polje (borba proti opiju in zlorabi strupov), finančna pomoč raznim državam (na pr. Avstriji in Madjarski, dalje Bolgarski in Grčiji za pribežnike in najnovejša prošnja Bolgarske za posojilo v svrhu svoje gospodarske obnove), pred vsem pa manjšinsko vprašanje in zaščita narodnih manjšin. Imeti pa moramo pred očmi omejeno kompetenco Zveze narodov, ki se v tem pogledu ne sme vmešavati v interna vprašanja raznih držav, katere ohranjajo v prvi vrsti svojo suverenost. Idealno mejo med dvema državama je nemogoče potegniti. Za zaščito narodnih manjšin so zato potrebne medsebojne pogodbe, katerih pa moremo danes naštetih komaj deset let.

Naša država zavzema v Zenevi prav ugledno mesto, ker s svoje strani tretira manjšinsko vprašanje kar se da človečansko in spoštljivo. In vendar se je pritožil pri Zvezi narodov zastopnik Revolucionarnega komiteja makedonskih organizacij glede narodne manjšine v Makedoniji. Stvar je bila izročena našemu delegatu ki pa zastopa stališče naše države, da populacija v Makedoniji sploh ni manjšinska populacija, ker je slovenskega porekla kot ostalo prebivalstvo in z istimi pravicami. Upam, da bomo v stvari prodrli.

Svoje predavanje je končal g. Popović z iskreno željo, da bo novo ustanovljeno društvo čim bolj uspevalo in napredovalo.

Z enakimi željami je pozdravil občini zbor zastopnik Akademikega kluba za Ligo narodov in izrekel upanje na čim bolj pristržno kolaboracijo obeh klubov, akademikega in širše meščanskega.

Sledilo je še vprašanje naših narodnih manjšin na Koroskem in v Italiji, izraženo od strani g. dr. Erlicha, kakor je predsednik g. dr. Pitamic zaključil dobro uspešno predavanje in občini zbor.

Politične vesti.

— Glede dnevnice so si poslanci edini. Popoldansko glasilno iz Knafove ulice piše, kakor da bi bili samo vladni poslanci proti znižanju poslanskih dnevnic. Ta trditve pa je bosa, temveč proti znižanju dnevnice so vsi poslanci brez razlike. Razlika je samo ta, da si nekateri upajo javno nastopiti proti znižanju, drugi pa ne. Opozicijski poslanci pa so tega mnenja, da bodo že vladni preprečili znižanje in da se jim zato ni treba izrekat proti znižanju, ker bi njihovi popularnosti škodovalo. — Pri tej priliki bi tudi pripomnili, kako so nekateri oblastni poslanci grmeli proti dnevnici, a jih kljub temu mirno dvigali. Da bi se kdo odrekel tem dnevnici, ni nikomur niti v glavo padlo.

— Rekonstrukcija vlade in znižanje poslanskih dnevnic sta danes glavni politični

Konduriotis,

predsednik grške republike, na katerega je bil pred kratkim poskušen atentat.

vprašanji v Beogradu. Kakor se govori v radikalnih krogih, hoče Vukičević v vlado uvesti tudi centrumaše, predvsem Božo Maksimovića. Proti temu pa so odločno demokrati in neki ugleden demokrat je izjavil, da si naj Maksimović nikar ne misli, da bi demokrati kdajkoli pristali na to, da bi bil on zopet minister. — Tudi vprašanje znižanja poslanskih dnevnic še ni napredovalo. Vladni poslanci in opozicijski solidarno odklanjajo znižanje. Zemljoradniki pravijo, naj Marković najprej reducira število ministrstev od 18 na 10 in potem naj šele govori o znižanju dnevnice. Drugi zopet pravijo, da naj Marković odpravi najprej dispozicijske fonde in šele potem bi se dalo govoriti o znižanju poslanskih dnevnic. Kakor se vidi, znajo poslanci svoje interese dobro braniti. — bi znali tako braniti tudi interese davkoplačevalcev!

— Italija podpira rumunske karliste. Zagrebške »Novosti« poročajo, da hoče Italija na vsak način še letos zaključiti obroč okoli Jugoslavije. Tako hoče že letos okupirati Albanijo. Ker se to more zgoditi le po tozadnem pozivu albanske vlade, bi Italija povzročila padec Ahmeda. Ta čuti nevarnost, ki mu preti od Italije in zato skuša biti v sporu med Jugoslavijo in Italijo čim bolj nevtralen. Obenem skuša Italija utrditi stike z makedonskimi četaši. Tudi akcija lorda Rothermera je uživala podporo Italije. — Rumunska vlada pa je dobila sedaj zanesljiva poročila, da je tudi pokret karlistov v Rumuniji delo Italije, ki financira to gibanje. To pa vsled tega, ker je Bratianu popolnoma frankofilsko orieniran, dočim je princ Karol bolj italijol in simpatizer fašizma. S pomočjo karlistov je hotela pridobiti Italija Rumunijo čisto za sebe in tako zaključiti železni obroč proti Jugoslaviji. Ta namera pa ji je spodletela, kakor je njena albanska akcija na tem, da propade.

— Velika važnost volitev leta 1928. Pariški dopisnik londonske »Nation« razpravlja o volitvah l. 1928 v Angliji in Franciji ter priha da vsega upoštevanja vrednih rezultatov. V splošnem se pričakuje, da bo v Franciji zmaga levice. Ker je enako gotovo, da bodo pri volitvah na Angleškem napredovali liberalci in delavska stranka, nastane vprašanje, če ne bo prišel zopet na dnevni red Macdonaldov ženevski protokol, ki naj bi zagarantiral tudi vzhodne meje in one v srednji Evropi. Poljski koridor skozi Nemčijo je nevzdržen in tudi sto protokolov ga ne more zadržati. Več ko dvomljivo pa je, da bi se bodoča angleška vlada tako zavzela za poljske težnje, ko sedanja. — Zmaga levice v Angliji in Franciji more bistveno spremeniti položaj v Evropi in zato bi bilo dobro, da bi tudi naša diplomacija upoštevala možnost novega kurza v svetovni politiki.

— Angleška kritika o italijanski tangerski akciji. V londonskih oficijelnih krogih se govori, da nima Mussolinijeva akcija v Tangeru prav nobenega posebnega pomena in je ni primerljati z Viljemovo iz l. 1905. Saj je Mussolini tudi govoril o maršu preko Brennerja, a iz vse te grožnje ni bilo nič, pa že prav nič. Vseeno pa niso angleški diplomati z Mussolinijevu akcijo zadovoljni. Pravijo, da ima sicer Italija pravico, da zahteva soudeležbo pri upravi Tangera. Toda metode, ki jih v ta namen uporablja Italija so absolutno napačne. Te metode morejo samo oznevoljiti Francijo. Položaj pa je danes takšen, da mora priti najprej do sporazuma med Španijo in Francijo in bi bil potem ta sporazum predložen Angliji in Italiji v potrdilo. Pogajanja med Madridom in Parizom pa so danes na mrtvi točki in italijanske metode bodo povzročile samo to, da bo Francija še bolj odložila rešitev tangerskega vprašanja.

KRATKE VESTI.

Za nemškega veleposlanika v Washingtonu bo imenovan veleposlaniški svetnik v. Prittwitz, ki je sedaj dodeljen veleposlaniku v Rimu.

Brezposelnih je bilo v Italiji avgusta meseca 292.000, deloma zaposlenih pa 134.000. To je štirikrat, odnosno petkrat toliko, ko meseca julija. Brezposelno podporo pa je uživalo le 100.000 brezposelnih.

Francoska vlada je oficijelno odgovorila na intervju Titonija, da še vedno velja italijanska izjava iz leta 1912, da se čisto odreka Maroku.

Justična palača, ki je pogorela za časa dunajskih julijskih dogodkov, bo zopet zgrajena. Stroški so proračunani na okoli 50 milijonov dinarjev.

Pasivna resistenca železničarjev bo najbrže na Češkoslovaškem, ker vlada noče bistveno spremeniti nove službene pragmatike.

Ivan Podlesnik:

IZ SPOMINOV NA DR. JAN. EV. KREKA.

Poleg zbora zaupnikov je bil izvršilni odbor strankina vrhovna instanca. Zanimivo je to, da so prišli pred ta odbor večkrat v razpravo malenkostne stvari, pri tem ko tako važne stvari, kot je bilo ravno Šukljevo imenovanje, potem njegov odstop in Sušteršičevo imenovanje, niso prišle nikdar pred izvršilni odbor. Tudi pri gornji omenjeni seji ni šlo radi imenovanja, temveč radi znanega sklepa; drugače bi se seja niti ne bila sklicala. Kakor sem prej omenil, se je stvar smatrala za zadevo deželnozbornskega kluba, čeprav so se kandidature deželnih in državnozbornskih poslancev obravnavale najprej v izvršilnem odboru in potem v zboru zaupnikov.

Sploh pa Sušteršič ni ljubil takih institucij kot so bili razni odbori. Ze precej let prej so se šule proti njemu pritožbe od strani državnozbornskih poslancev in vplivnih članov stranke, da dela preveč sam in ne iz naša važnih stvari pred zato določene forumne. Pozneje se je Sušteršič v tem ozirom, na pritisek od več strani (Jarc, Korošec), nekoliko poboljšal, vendar pa je ostal strankin izvršilni odbor več ali manj formalnost, v katerem so se že v teku se nahajajoče stvari in pa nekateri načrti potrjevali. Semintja je markiral v njem malo opozicijo poslanec

Povše, ki se je čutil bolj in bolj v stran potisnjen. Samo enkrat, kar je meni znano, je doživel Sušteršič v izvršilnem odboru polom. To stvar omenjam zato, da se vidi, da so se stvari, ki so bile veliko manj važne, prednašale pred izvršilni odbor, taka stvar pa, kot je bilo imenovanje deželnega glavarja, pa ne. Takrat je bil še Šuklje deželni glavar. Šlo je zato, da bi se pri deželnem odboru ustanovilo mesto nekakega finančnega referenta. To mesto naj bi zasedel neki Šukljev sorodnik, ki je bil uradnik v nekem dunajskem ministertvu. Sušteršič je to nameravalo imenovanje prednesel pred izvršilni odbor in ga je zagovarjal s potrebo, ki se kaže za tako mesto pri deželnem odboru, ki je imel tedaj v načrtu dalekosežne gospodarske načrte. Lampe je toplo zagovarjal predlog. Nepričakovano pa se je pojavila opozicija. Začel jo je Stefe. Rekel je, da ne gre, da bi se tako važno imenovanje izvršilo kar naenkrat in to z ozirom na osebo, ki ni bila nikdar članica SLS. Če je že imenovanje potrebno, potem naj se najprej pogleda, če ni možno dobiti za tako mesto sposobno osebo med strankinimi pristajši. Stefe je zmagal nad Sušteršičem in Lampetm. Sušteršič je bil zelo hud; stvar pa je bila za vedno pokopana, kar znači, da ni bila potreba za tako imenovanje tako velika, kot sta jo slikala Sušteršič in Lampe.

Meni se zdi, da se g. Šuklje v svojem član-

ku, ki ga je priobčil v Krekovi številk »Casac« moti, ko pravi, da je bil njegov odstop od mesta deželnega glavarja neposreden vzrok, da sta se Krek in Sušteršič razšla. To mnenje, da je bilo Sušteršičevo imenovanje glavni vzrok spora med Krekom in Sušteršičem in sicer vsled tega, ker je Sušteršič v tej zadevi samovoljno in zahrbtno postopal, to mnenje je še dandanes precej splošno. Meni se zdi napačno. Krek je bil po svoji naravi in po ugledu, ki ga je užival v stranki, mož, kateremu ni bilo treba prikrivati nezadovoljnosti s to ali ono stvarjo v stranki. Kot kaže potek gori omenjene seje izvršilnega odbora, je pa šel Krek pri celi tej stvari Sušteršiču na roko. Na njegov predlog je bil šteršič kljub temu, da je bil deželni glavar, tudi državnozbornski poslanec, kar za Sušteršiča in za stranko ni bilo majhne važnosti. Ako Krek takega predloga ne bi bil stavil, ali vstrajal, da ostane svojačasni sklep izvršilnega odbora tudi z ozirom na Sušteršiča v šiljelni, bi bil Sušteršič postavljen pred altevativno: ali glavar, ali deželnozbornski poslanec. Ze s svojo pasivnostjo bi tedaj Krek lahko pokazal svojo nezadovoljnost s tistim imenovanjem. Poleg tega je pa bil Krek osebnost, ki ni imel nobenega vzroka, da bi svojo nezadovoljnost prikrival, ali da bi se v tako važnih vprašanjih drugačnega delal, kot misli in čutil.

Dnevne vesti.

— **Kralj na lovu v Sremu.** Kralj Aleksander se mudi te dni na lovu na divje prašiče v Belem Monastiru v Sremu. Lova se udeležuje tudi princ Pavle in princesinja Olga.

— **Avdienco.** Predvčeršnjim sta bila na dvoru predsednik vlade Velja Vukičević in vojni minister general Hadžić.

— **Iz zagrebške univerze.** Za rednega profesorja na zagrebški tehnični fakulteti je imenovan inženjer Josip Bončar, za rednega profesorja na gospodarski fakulteti pa dr. Alojzij Tavčar.

— **V finančnem ministrstvu** je izdelana uredba o reorganizaciji vse finančne službe. Ta uredba bo prišla ob novem proračunu v finančni zakon.

— **Mestno gledališče v Ptuj.** Opozarjamo na gostovanje Dramatičnega odseka U. V. I. iz Ljubljane, ki uprizori na našem odru dne 5. t. m. žaloigro »Mrak«. Vabimo cenj. občinstvo k mnogobrojni udeležbi. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— **Tabora »Svete vojske«** se bosta v letu 1928 vršila na Brezjah in na Trsatu. Istočasno se bodo predvidoma vršili tečaji za voditelje, pokreta in tečaji za brezalkoholno produkcijo.

— **Podpornemu društvu slepih v Ljubljani.** Wolfova ulica 12 so darovali: Mesto venca na krsto blagopokojnega, vladnega svetnika Pavla Sveteca dr. Krevl Litijša 200 Din; dr. Alojzij Rakuš iz neke poravnave 100 Din; dr. Horvat Anton, Ptuj iz neke poravnave 150 Din; Fabiani Pavel, Ljubljana mesto venca 200 Din; Komers A., Poljčane 20 Din; dr. W. Blanko, Ptuj Din 100; D. Heiss, Ormož 10 Din; dr. A. Schwab, Celje 20 Din; dr. Georg Röhrl, Kočevje 20 Din; dr. L. Vasić iz neke kazenske poravnave 100 Din; dr. Gustav Rodoscheg, Ljubljana 20 Din; Josip Stegu, Celje 20 Din; dr. Ivo Ivančević, Kostanjevica 20 Din; dr. Ivan Lichtenegger, Šostanj 20 Din. — Vsem plemenitim darovalcem najiskrenejša hvala. — Odbor.

— **V Nemčiji ostane smrtna kazen.** V Nemčiji je odbor za reformo kazenskega zakona odklonil s sedemnajstimi glasovi proti enajstimi predlog socializmov, da se črta iz kazenskega zakonika smrtna kazen.

— **Konferenca advokatov nasledstvenih davkov** se vrši kot poročajo, prihodnje leto v Novem Sadu.

— **Direkten železniški promet med Parizom in Tokiom.** V Rigi se je ustanovila evropsko-azijska železniška direkcija, ki naj reši vprašanje uvedbe direktnega potniškega in tovornega prometa med Parizom in Tokiom preko Berlina, Varšave, Moskve in Sibirije.

— **Polet okoli Afrike.** Sir Alan Cophan je startal te dni za polet okoli Afrike. Letalec računa, da bo preletel 20.000 milj.

— **Makedonstvujuči pišejo grozila pisma.** Iz Stipa javljajo, da je v zadnjem času mnogo uglednih oseb prejelo pretilna pisma od makedonskega odbora. Tako sta med drugim prejela pretilni pismi načelnik javne varnosti in poveljnik orožništva Tomić.

— **Od vojaške straže ustreljen.** Iz Beograda poročajo: Dne 1. t. m. se je skušal neznan individui približati municijemsku magacinu v Strumici. Vojaske straža ga je pozval trikrat, kot je predpisano, da naj obstoji. Ker se neznanec pozivu ni odzval, je oddal vojak strel. Pogodil je možakarja tako dobro, da je obležal pri priči mrtve. Identiteta ustreljenega možakarja še ni ugotovljena.

— **Pusti zverine pri miru.** Trgovski uslužbenec Staninger se je igral te dni medvedom v Schönbrunn. Končno je stegnil v medvedovo kletko roko ter ponudil mrcini kosček sladkorja. Medved pa ni zgrabil samo sladkor, temveč tudi ponujeno roko. Odtrgal mu je 30 cm dolg kos mišice. Težkopodovanega mladčeka so prepeljali v bolnico.

— **Strašna usoda japonskega parnika.** Iz Seattle poročajo: Neki tovorni parnik je našel na odprtem morju velik japonski ribiški parnik, ki je blodil brez vodnika po morju. Na krovu so našli 12 mrtvih trupel in večjo količino človeških kosti, ki opravičujejo domnevo, da so gladni mornarji več svojih tovarišev požrli.

— **Granate v plavžu.** V plavžu v Sosnovicah na Poljskem se je pripetil te dni slučaj, ki bi bil imel lahko katastrofalne posledice. Tvrda »Gessler in sinovi« je poslala v plavž večjo partijo kovanega železa, ki naj bi se bilo prelilo. Ko so metali del železa v peč, se je pripetilo par eksplozij, ki so peč močno poškodovale. Preiskava je ugotovila, da se je nahajalo med železom 50 granat. Z ozirom na dejstvo, da sta se pripetila v zadnjem času že dva slična slučaja se domneva da ima pri stvari kak zločinec svoje prste vmes.

— **Mati s tremi otroci zgorela.** V bližini Miskoleza na Ogrskem se je te dni dogodila strahovita nesreča. Zgorela je troje otrok in njih mati. Kmetovalec Johann Nagy je moral nedavno ustreliti konja, ker ga je ogrižel stekel pes. Razjarjen zaradi te izgube, je šel gostilno ter se napil. Vrnivši se na dom, je pričel pretepati ženo. Nagy-eva je zbežala k sosedu. Soseda, gospa Szabo, je hotela pripraviti luč. Vhila je v svetilko toliko petroleja, da je tekla petrolej iz posode. Ko je hotela vžgati luč, se je vnel petrolej. Končno je svetilka eksplodirala. Ogenj se je takoj razširil, tako da je bila soba v trenutku v plamenu. Soseda Szabo in njeni trije otroci so zgoreli. Nagy-a je orožništvo aretiralo.

— **Sestinsedestletni stari in trinšestdesletni stari.** Sestinsedestletni monter Aleksander Toth v Budimpešti je zadavil te dni svojo trinšestdesletno ženo. Starca sta živela štirideset let v srečnem zakonu, dokler nista vzela na hrano mladega dekleta. Aleksander Toth se je v mlado krčko zaljublil ter je sklenil, da jo poroči. Njegova žena se je iz razumljivih razlogov zoper to vz vsemu štirinast branila. Da se svoje žene iznebi, je vstal tedni zaljubljeni možakar ob zori, stopil k postelji svoje

žene ter zadavil ženo, s katero je bil živela štirideset let s konopneno vrvice. Par ur nato je je začela peči starega grešnika vest in podal se je k policiji ter svoj zločin prijavil.

— **Dve sestri na smrt obsojeni.** V Olomucu sta bili te dni obsojeni sestri, 21-letna Ana Zboril in 27-letna Terezija Tacl, zaradi umora lastnega očeta na smrt na vešalih. Očeta sta spravili s sveta na ta način, da sta vliila dvakrat arzen v mleko. Na umor sta se obe pripravljali že dolgo časa. Še pred umorom sta kupili blago za žalno obleko ter naročili pri mizarju potrebno krsto. Sestri sta se zagovarjali, da je bil oče nasilen ter je po smrti matere zalezal mlajšo sestro. Ko je prvomestnik sodnega dvora razglasil obsodbo, sta se sestri onesvestili.

— **Ziva baklja.** Cveta Milanović, 19letna devojka iz Mostara se je pred dnevi nehotela polila z bencinom. Ker je stala blizu goreče sveče, se ji je vnela obleka. Stekla je, vsa v plamenih na cesto in klicala po pomoč. Soseščina ji je tudi resnično nudila pomoč, a bilo je že prepozno. Prepeljali so jo v bolnico, kjer pa je v težkih mukah na zadobljenih opeklinah umrla.

— **Katastrofalen orkan na Angleškem.** V raznih krajih Velike Britanije in Irske je besnela te dni silna nevihta, ki jo je spremljal katastrofalen orkan. Elementarna katastrofa je zahtevala, kolikor je doslej ugotovljeno, nad 60 človeških žrtv. V Angliji je najtežje prizadeto mesto Flechwood v Lancashire-u, kjer je 1250 hiš in 200 akrov zemlje pod vodo. Samo v tem mestu znaša škoda na 100.000 funtov sterlingov.

— **Tovarniški ravnatelj skuša zastrupiti svojo soprogo.** Kriminalna policija v Frankfurtu ob Meni se bavi s senzacionalno afero. Tovarniški ravnatelj Kühnle je živl že več let v disharmoniji s svojo soprogo. Imel je razmerja z drugimi ženami, radi česar je bil v hiši večer prepil. Te dni je hotela izpiti njegova soproga buteljko vina. Že po prvih požirkih ji je postalo slabo. Takoj je sumila, da je njen soprog vino zastrupil, da bi se je iznebil. Poklicala je zdravnika, ki ji je dal protisredstvo. Vino je bilo kemično preiskano. Kemična analiza je dognala, da je bilo vino pomešano s sublimatom. Vsled tega je bil Kühnle aretiran. Maž sicer tajni, vendar pa govore številne indicije za to, da je sum, da je hotel svojo ženo zastrupiti, utemeljen.

— **Petnajstletna deklica zastrupila svojega očeta.** V Solnoku je umrl nenadoma posestnik Pavel Sas. Te dni je prejela policija anonimno pismo, v katerem se trdi, da Sas ni umrl naravne smrti. Ker se je zdelo stvar po temeljitem poizvedovanju policije verjetna, je odredila oblast ekshumiranje trupla in kemično preiskavo. Kemiki so našli v želodcu umrlega izredno veliko količino arzena. Vsled tega sta bili aretirani Sasova žena in njegova 15letna hčerka. Hčerka je priznala, da je razkuhala v grahovi juhi, ki jo je pripravila za svojega očeta, večjo količino papirja, na katerega se love muhe. Deklica je izjavila, da je izvršila dejanje zato, ker je oče z njeno materjo in z njo slabo ravnal. Mati je pri vsej stvari popolnoma nedolžna.

— **Nungesserjev brat pri prvem svojem letalskem poizkusu ponesrečil.** Kot poročajo iz Washingtona, je najmlajši Nungesserjev brat pri svojem prvem letalskem poizkusu ponesrečil. Strmoglavil je z letalom vred na zemljo. Dasi je težko poškodovan, upajo zdravniki, da mu ohranijo življenje.

— **Karambolaža dveh aeroplanov.** Kot poročajo iz San Antonia v Teksasu, je prišlo tam te dni, ob priliki večbe reprovot-pilotov do karambolaže dveh aeroplanov. Aeroplana sta trčila v višini 2500 m. Aeroplana sta se, ko sta padla na zemljo, razbila, dočim so ostali piloti v padobranih popolnoma nepoškodovani.

— **Težka železniška nesreča v Italiji.** Na progi Bari—Locorotondo je prišlo do karambolaže med dvema osebnima vlakoma. Doslej je ugotovljenih šest mrtvih, 30 težko, 50 pa lahko poškodovanih.

— **Nenavadna karambolaža.** Iz Londona poročajo: V New Marketu v New Jerseyu se je pripetila nenavadna nesreča. V osebni vlak se je zaletelo letalo. Letalo se je popolnoma razbilo. Slične nesreče doslej kronika še ne beleži.

— **Nesreča na morju.** Italijanski parnik »Presidente Wilson« je trčil te dni v gosti megli 5 milj od obale pri Massachusettsu z nekim ribiškim parnikom, na katerem se je nahajalo 20 moč. Domneva se, da je vseh 20 moč utonilo.

— **Če skoči nezvesta žena skozi okno.** Neki policijski komisar je doživel te dni precej neprijetno stvar. Zarana jo je mahnil proti neki elegantni vili, da bi zasačil neko poročeno gospo »in flagrante« — francoska policija mora vtiakati na zahtevo tudi v take stvari svoj nos. — Prišedši pred vrata, je moral dolgo čakati. Medtem je skočila mlada gospa na drugi strani skozi okno, njen ljubimec pa je obvestil predno je odprl razgrajajočemu možu postave vrata, telefonično policijo, da sili v vilo ropar. Prihitali so policaji. Lahko si mislimo, kako so se vrli dečki začudili, ko so zagledali pred vrati vile svojega »predpostavljene«, ki je besnel, ko se stvar pojasnila in se je izkazalo, kako sta ga prevarila in blamirala nezvesta žena in njen ljubimec.

— **Uprava »Mladega junaka«** v Ljubljani. Poljanski nasip 10 prosi vse, ki so list dobili na ogled, pa ga ne marajo naročiti, naj ga vrnejo, da more uprava postreči z listom novim naročnikom.

— **Mladi junak.** Izšla je druga številka tega obče priljubljenega mladinskega lista s prav izbrano vsebino: Na Krasu (Ivan Albrecht), Zgodba o hrastu in še nekaj (Ilija Matijev), Med kvartoperc (Albin Čebular), Tecimo čez drn in strn... (Danilo Gorinšek), V sanjah na pokopališču (Gustav Str-

niša), Sirotica Aka (Mirko Kunčič), Čudotvorni vrh (slovaška pripovedka), Naš Rajko (Fr. Ložniškar), Vitezi (Crtomir Zorec), Pozdravljeni, studenci! (Franjo Neubauer). Tu di stalne rubrike: Delo mladih, Zbrana zrna, Po svetu, Tebi na pot, Pisma mladih junakov in Za razvedrilo nudijo mladini primeren snov. List se je z letošnjim letom dvignil tako, da spada med naše najboljše mladinske liste. Celoletna naročnina je 10 Din, pri večjem skupnem naročilu dobe naročniki do 40% popusta. Uprava je v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

Ljubljana.

1— **Propagadni dan za slovensko aviacijo.** Aero-klub »Naša krilca« v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 6. t. m. zbiranje mladih prispevkov za prvi slovenski avion »Ljubljana« in to na ta način, da bo ta dan od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne po mestu prodajali male propagandne značke in fotografije posnete na prvem letalskem mitingu v Ljubljani. Slovenski aviaciji, naklonjeno občinstvo uljudno prosimo, da se vabilom prodajalk in prodajalcev (požrtvovalnih dam in gospodov) v čim večjem številu odziva in to z katerikoli še tako skromnim prispevkom. Prispevki, ki so manjši ali pa večji od določene cene za zgoraj navedene predmete, naj se izročajo na stojnicah, ki jih bodo vodile naše požrtvovalne gospe tako, da bo omogočena vsestranska evidenca tudi za gospe darovatelje. Vsak tudi najmanjši dar je dobrodošel. — Aero-klub Ljubljana.

1— **Občinstvu v Spodnji Šiški sporočamo,** da je bila 1. novembra t. l. ojačena naša električna centrala v Tacnu in da bomo odselej naprej oddajali električni tok nepretrgoma tudi ob nedeljah in praznikih. Samo prihodnjo soboto popoldne do zvečera in v nedeljo po dnevi do zvečera bo tok prekinjen, ker se bo še delalo na nekaterih spopolnitvah v napravi. Drugače pa bo potem naše omrežje nepretrgoma pod tokom in naj to vzamemo na znanje zlasti oni obrtni in industrijski krogi, ki obratujejo v svojih obratih z električnim pogonom. S tem smo odpravili dosedanje nedostatke, tako da ne bo več motenj ne v obratih in ne v razsvetljavi, ki je sedaj tudi izborna. Električne moči imamo sedaj tedaj dovolj, kar naj reflektantom služi v vednost. Pri tem pa opozarjamo posestnike obratov z motorji na to, da ostane sedanja časovna mera za obratovanje z motorji tudi v naprej v veljavi. Kdor pa želi kake spremembe naj to »Električni zadrugi« od slučaja do slučaja naznani. — Fran Satehar, načelnik električne zadruge v Spodnji Šiški.

1— **Na koncertu opernega baritonista Nikole Čvječića,** ki se vrši v ponedeljek, dne 7. t. m. v Filharmonični dvorani sodeluje tudi odlični jugoslovanski klavirski virtuoz Petar knez Dumičić. Pianist Dumičić je posebn dobro znan v hrvatskih koncertnih krogih, kjer prireja deloma samostojne koncerte, deloma pa tudi sodeluje na raznih elitnih koncertnih prireditvah. Na ponedeljkovem koncertu igra v I. koncertnem delu Lisztovo legendo in v začetku II. dela pa dve Chopinovi etudi. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

1— **Koncert komornega kvarteta »Žika«**, ki je bil napovedan za danes, petek zvečer, je predložen in se vrši definitivno v četrtek, dne 17. t. m. ob 20. uri v Unionski dvorani. Že kupljene vstopnice veljajo za ta dan. Občinstvo prosimo, da vzame to na znanje.

1— **Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani** prosi, da poravnajo p. n. abonenti zapadli obrok svojega abonmaja najkasneje do 14. t. m.

1— **Plesne vaje družabnega odseka »Zveze privatnih nameščenecv Jugoslavije«**, ki se vrše vsak petek v mali dvorani »Uniona« v Ljubljani, se bodo radi koncerta kvarteta »Žika« izjemoma, namesto v petek 4. t. m. vršile v ponedeljek 7. t. m. ob 8. uri zvečer.

1— **Prva dijaška predstava v letošnji sezoni** se vrši danes v petek, dne 4. t. m. V pripori se Shakespearejeva komedija »Ukročenje trmoglavka«, koje prevod je napisal pesnik Oton Zupančič. Predstava, za katero velja izredno znižane cene je namenjena v prvi vrsti dijaštvu, ima pa pristop tudi vse ostalo občinstvo. Začetek točno ob 15. uri, konec po 17. uri.

Maribor.

m— **Ljudska univerza v Mariboru.** V petek 4. novembra »Zdravstvena telovadba dojenčkov«. Predava g. dr. Marinič, demonstrira na dojenčku telovadni učitelj g. Lavrenčič. V ponedeljek 7. novembra je nadaljevanje državljanskega cikla s predavanjem g. dr. Henrih Tume iz Ljubljane o »Moderni demokraciji in njenih socialnih pogojih«.

Celje.

c— **Radikalna lista za okoliške občinske volitve.** Dne 31. oktobra je bila vložena radikalna lista za okoliške občinske volitve in je sledeča: Lazarevič Todor, ravnatelj, Pajman Franc, trgovec; Vltavski Franjo, uradnik; Paulica Dušan, inženjer; Josip Slemenik, sluga; Josip Zidarič, pos. in car. posr.; Magdalenc Ivan, upokojenec; Snaj Franc, uradnik; Vodlan Drago, stavbenik; Zemlja Andrej, železničar; Deniša Drago, uradnik; Hladnik Leopold, delavec; Deželak Franc, skladiščnik; Pilih Alojz, posestnik; Pavline Drago, upokojenec; Košenina Anton, dimnikar; Širok Rafael, upokojenec; Požek Josip, mizar; Mastnak Franc, posestnik; Paček Rudolf, paznik; Seligo Franc, upokoj.; Strava Juro, kolar; Ovič Ivan, upokojenec; Regul Franc, delavec; Segelj Ivan, sluga; Budkovič Anton, čevljar; Medveš Jakob, upokojenec; Ložar Franc, klobučar; Šifer Simon, upokojenec; Gaberšek Janez, posestnik; Jeram Jakob, posestnik; Sedmak Kristijan, upokojenec; Gajšek Franc, dninar. — Namestniki: Plazak Jaroslav, ravnatelj; Stary Rajmund, klepar; Skok Ivan, posestnik; Zadnik Josip,

delavec; Dolenc Jožef, pos. sin; Germ Lovrenc, delavec; Volferl Franc, čevljarski mojster; Gajšek Jožef, tesar; Belina Franc, pos.; Jezernik Anton, delavec; Monfredo Anton, posestnik; Soršak Henrik, posestnik; Drolenik Alojz, sofer; Dolenc Franc, pos. sin; Kralj Jakob, delavec; Zupanc Jožef, delavec; Okorn Josip, delavec; Feldin Franc, delavec; Stefe Lovrenc, delavec; Lešnik Miha, delavec; Planko Ciril, hlapec; Jazbinšek Franc, delavec; Zekar Mihael, posestnik; Znidar Franc st., delavec; Ograjenšek Baltazar, delavec; Stvarnik Martin, delavec; Jerič Filip, upokojenec; Menz Adolf, predelavec; Otorepec Ivan, delavec; Senica Mihael, delavec; Kragolnik Franc, delavec; Kandušer Jakob, delavec; Gorjanc Anton, delavec.

c— **Ljudsko vseučilišče v Celju.** V ponedeljek, dne 7. novembra bo predaval vseučilišni profesor dr. Juro Turčič iz Zagreba o temi: »Intelektualci v naši kulturni in politični krizi«.

c— **V kratkem se otvori v Celju razstava** del akadem. kiparja in slikarja Nika Pirnata in akadem. slikarja prof. Mežana.

c— **Plesni večer** gđ. Erne Kovačeve se vrši 15. t. m. v Mestnem gledališču; podrobno obvestimo pozneje.

c— **Pri koncertu zagrebškega »Kolac«**, ki se vrši v nedeljo, dne 6. novembra t. l., bodo sodelovali solisti zagrebške in ljubljanske opere, Križaj, Betetto in Banovec. Zboru dirigira Slovenec Sreško Kumar, ki ga je vodil tudi o priliki mednarodne muzikalne razstave v Frankfurtu. Predprodaja vstopnic v knjižarni Goričar in Leskovšek.

PROCES PROTI MACEDONSKIM OMLADINCEM.

Okrožno sodišče v Skoplju je potrdilo odlok policije, da se zapre 20 mladih ljudi iz Skoplja, Velesa, Stipa, Gjevgelija, Strumice, Bitolja, Kruševa in Prilepa, ki so bili aretirani in obtoženi, da so v zvezi z revolucionarno makedonsko organizacijo (VRMO). Med obtoženci je največ dijakov, za tem pa uradniki, trgovci in obrtniki. Vsi so obtoženi radi velezidaje in po členu 1. zakona o zaščiti države.

Kot poročajo, obsega obtožnica deset tiskanih pol. O organizaciji omladincev pa daje policija naslednje informacije:

Glavar te omladinske organizacije je bil Ivan Panče Mihajlov, katerega oče in brat sta bila ubita v Stipu. Že pred tremi leti so sestavili v Sofiji statute te organizacije. Na temelju teh statutov je centralni odbor makedonske revolucionarne organizacije razvil svoje živahno akcijo tudi med obtožene omladince. Cilj tega revolucionarnega udejstvovanja je bil odcepiti Makedonije, iz katere se naj sprva uredi nekaka avtonomna pokrajina, ki se naj pozneje, ko bi bil čas bolj ugoden, priključi Bolgariji. Policija trdi, da so vsi obtoženci izjavili, da so se zakleli in da so prisegli na program revolucionarnega makedonskega komiteja. Zakleli so se, da se bodo striktno in brezobzirno držali programa, da bodo spolnili vse, kar bo določil osrednji odbor in da bodo vse držali v največji tajnosti. Policija je našla pri preiskavi tudi statute te omladinske organizacije, na kateri je bil pečat osrednj. odbora in originalni podpis Ivana Panče Mihajlova.

Glavna podružnica te organizacije je organizirana na Dunaju. Na čelu te podružnice sta omladinca Nikola Bebev in Josip Bojandžićev.

Proces proti obtožencem se bo pričel 15. novembra pred skopljanskim okrožnim sodiščem. Za proces pa vlada že sedaj po vsej Makedoniji veliko zanimanje.

PROSVETA.

PRVA MARIBORSKA OPERNA NOVITETA.

Kot prvo letošnjo noviteto je nastudirala mariborska opera Verdijevo »Traviator«. Opera se je igrala v Mariboru že v prejšnjih sezonah, vendar je sedaj zasedba vlog čisto nova. Naša mariborska opera se vzdržuje le z največjimi žrtvami in z izredno požrtvovalnostjo gledališke uprave, opernega vodstva, solistov, orkestra in zbora. Lansko leto se je mislilo, da letos opera sploh ne bo več mogoča, toda s strani vodstva in javnosti uvedena akcija in večja požrtvovalnost občinstva je omogočilo ohranitev nage opere, ki je sedaj poleg beograjske, zagrebške in ljubljanske edina v naši državi. Operno vodstvo ne razpolaga z velikim ansamblom, poklicnim zborom in svojim lastnim orkestrom in zasluži že vsled tega popolno priznanje in zahvalo za vztrajnost in ljubezen do dela, katero je pokazalo doslej in prav posebno še z letošnjo »Traviator«. Režija je vredna pohvale in tudi inscenacija je poleg vse skromnosti, na katero je gledališče navezavano, dovolj bogata in razkošna. Stebri naše opere so g. Burja, ga. Burja in g. Neralič, kar so pokazali tudi pri »Traviator«, prvi kot Alfred, druga kot Violetta in tretji kot Alfredov oče. Ostali polagajo v svoje vloge dovolj ljubezni in požrtvovalnosti, tako da je tudi celota dobra, želeli bi bilo samo malo več razgibanosti v igri, posebno pa velja to za zbor, ki je včasih le preveč mrtve in prisiljen. Poset je dober, aplavz velik. B.R.

Premijera izvirne slovenske drame. V soboto 5. t. m. bo v ljubljanski drami premijera izvirne slovenske drame »Dva bregova«, pisatelja Antona Leskovca. Drama je zajeta iz beraškega življenja. Glavne vloge so v rokah gg. Levarja, Rogoza, Gregorina, gospe Danilove, Medvedove in drugih. Dvoipnega policaja igra g. Cesar. Zaposlen je skoro ves dramski ansambel. Scenarija je po načrtih prof. Vavpotiča. Režijo vodi ravnatelj Pavel Golia.

Sport.

Ameriški plavalni sport. V Newyorku se je vršil plavalni miting, ki se je sijajno obnesel. Walter Spence je preplaval 100 y prsno v 1:07,8, in 100 m v izbornem času 1:14, ki je boljši ko svetovni rekord. Mis Garaghty je dosegla na 200 m prsno 3:20,4 in Fisher

na 200 y hrblno 2:41.4. Na tem mitingu se je pojavila tudi nova zvezdica v osebi 16-letnega Raymonda Rudda, ki je zboljšal dva ameriška rekorda. Rudd je plaval 550 y prosti stil v 6:04 in 600 y v 7:17.4.

Vierkötter je predaval v Berlinu o svojem maratonskem plavanju ter izjavil, da name-rava prihodnje leto preplavati Kanal tja in nazaj brez presledka?

Kanalska plavalka Mercedes Gleitze je podpisala pogodbo z neko ameriško družbo, kjer se zavezuje, da bo v decembru poskušala preplaviti iz Tangerja Gibraltarsko ožino Bajes dosedaj tega še nihče ni poskusil.

Srednješolski in akademski lahkoatletski miting, ki ga je priredila lahkoatletski sek-cija ASK Primorje v soboto ob 15. uri popoldne in v nedeljo ob 10. uri dopoldne, je v vsakem oziru zadovoljivo uspel. Ker se je miting priredil kot interna tekma Primorja, je bila udeležba občinstva precej pičila; razveseljivo dejstvo pa je, da se je mladina zelo številno odzvala pozivu in tudi pokazala vseskozi zadovoljive, sem in tja prav dobre uspehe. Vodstvo in izpeljava mitinga je bila dobra in brezhibna, pospeševalo jo je tudi naravnost idealno vreme, gorko, brez vetra.

Vzhodnoazijska pred-olimpijada. V prošlem mesecu so se vršile v Sangaju vzhodno-azijske tekme, kojih so se udeležili Japonci, Kinezi in Filipinci. Pred tekmami so se vršile dolge debate delegatov. Sporina točka je bil evropski pojem o sportu, pri čemer so si posamezni delegati predbacivali neferno naziranje. Debate se je udeležila tudi publika, tako da je prišlo večkrat do burnih kravalov. Končno so dobili zastopniki Japonske celotno nagrado. Zmagali so v lahki atletiki, v baseballu ter v allround-sportu. V tenisu, vollyballu in nogometu so si priborili prvo mesto Kinezi, dočim so Filipinci zasedli prva mesta v plavanju in basketbalu.

BORZE.

Devize in valute.

Ljubljana, 3. nov. Berlin 13.555—13.585 (13.57), Budimpešta 9.93—0, Curih 1094—1097 (1905.5), Dunaj 8.0014—8.014 (8.015, 8.0175), London 276.3—277.1 (276.7), New-york 56.74—56.76 (—), Pariz 223—225 (224), Praga 168—168.8 (168.4), Trst 309.625—311.625 (310.625).
Zagreb, 3. nov. Dunaj 8.02—8.032, Berlin

13.555—13.585, Budimpešta 9.945—9.975, Mi-lan 309.61—311.61, London 276.3—277.1, New-york 56.66—56.86, Pariz 222.4—224.4, Praga 168.168.80, Curih 1094—1097 (1095.5); ameri-ški dolar 56.2—56.4.

Curih, 3. nov. Beograd 9.13, Berlin 123.8, Newyork 518.8, London 25.25625, Pariz 20.3625, Milan 28.3325, Praga 15.375, Budim-pešta 90.775, Bukarešta 3.20, Varšava 58.20, Dunaj 73.25.

Efeti.

Ljubljana, 3. nov. Celjska 164—0, Ljublj. kred. 135—135 (135), Prašedion 890—0, Kreditni zavod 160—0, Vevče 133—0, Ruše 280—295, Stavnica 56—0, Sešir 104—0.

IZJAVA RAVNATELJA GIGLI-JA O PO-TOPU »MAFALDE«.

O potopljeni ladji »Mafalde« smo čuli že marsikaj. Objavljeno je bilo število mrtvih, istočasno tudi preklicano; izkazano novo šte-vilo in zopet preklicano. Pisalo se je o vzro-kih potopa in navajalo izjave potnikov, ki so preživeli strahote na potapljanjem se parni-ku. In vse ukup se je zopet preklicavalo — odnosno korigiralo.

V »Corriere della Sera« se je končno ogle-sil pošteni, resnični človek, profesor Gigli. Profesor Gigli je ravnatelj statistične-urad v Rimu. V omenjenem listu objavlja podrobnosti o potopu parnika »Mafalda«, ki se je potopila na »Mafaldi«, planili h kapita-lu. Poveljnik ladje je potnike miril ter de-jal, da se ni ničesar bati, da ni drugo, kot malenkosten defekt pri vijaku. Radi tega defekta, da parnik vzdrži brez drugega še najmanj 24 ur na morju.

Kmalu nato se je pričel parnik potapljati. Na parniku je nastala strašna zmeda. Potni-ki tretjega razreda so vdrli v kabine prvega razreda ter se polastili rešilnih čolnov. Čol-ne so spustili v morje, ki so se pa tako po-topili, ker so bili stari in trohnjeni.

Ob devetih zvečer se je »Mafalda« pričela potapljati. Na krovu so bili tedaj še potniki I., II. in nekaj potnikov III. razreda, povelj-nik ladje, radiotelegrafisti in moštvo.

Nesreča je zahtevala 314 človeških žrtev in sicer: 27 potnikov I. razreda, 37 oseb II., 204 potnike III. razreda in 46 mož posadke.

Ilija Erenburg:

74

Ljubezen Jeanne-e Ney.

(Iz ruščine prevedel S. L.)

Poleg banke so se gnetli ljudje, naša dva zaljubljenca sta šla mimo, ker jih ni za-nimal kurz akcij »Mexican Eagle«. Raznašalci časopisov so kričali: »senzacionalen umor«. Tudi časopisa nista kupila. Za njiju ni bilo senzacij in tudi v umore sedaj nista verova-la. Še celo na svoje glavne sovražnike, na mnogoštevilne ure, ki so se jima z nasme-hom postavljale na pot, se nista vzirala in nista prav nič računala, koliko ur jima je še ostalo do vlaka v Wiesbaden ali pa v Pou-lon.

Iz te blažene samozamknjenosti so ju spravile pa navadne človeške oči, rdečkaste oči, ki so se srečale z očmi Jeanne-e. Te ra-dovedne, polne zanimanja oči pravzaprav sploh niso bile strašne, pač pa so se njihovi pogledi preveč ponavljali. Še bolj pogostoma sta se srečavala s temi očmi, ko pa z ura-mi.

— Andrej, ali vidiš tega človeka? Zdi se mi, da nama sledi.

Zavila sta v stransko ulico. Tudi rdečka-

ste oči so zavile za njima. Tedaj se je Jean-ne zavedla položaja in trezno pomislila, da Andreju omenila svojih misli. Nasprotno! rata čez dve uri ločiti in da nihče ne ve, za kakšen čas. Hotela je pa biti močna in ni Andreju omenila svojih misli. Nasprotno! Še šalila se je in pokazala Andreju neko damo, ki je bila res podobna kenguruju. Zdajpazdaj bosta na ljudnem trgu in tam bosta prezvičala rdečkaste oči, ki ju bodo iz-gubile iz vida in nikomur te zgube ne nazna-nile. Jeanne se je še nasmehnila. Po njenem vročem poljubu, ki ga je pritisnila Andreju na roko, je pa ta začutil njen nemir. Sam je molčal, njegova roka je pa stiskaje odgo-varjala: »tudi meni je strašno, tudi jaz se bojim ločitve!« Tudi roke se same lahko po-govarjajo.

Na trgu Madelaine je bilo res zelo ljudno. Oba sta se naravnost zarila v množico in sa-ma nista vedela, so li res izginile rdečkaste oči, ali pa plavajo vstric njiju, kje v bližini, pripravljene, da se spet pokažejo na naj-bližjem vogalu. Treba se je bilo nekam skri-ti, v kako nenavadno in zato varno zaveti-šče. Tak kraj je našla Jeanne.

— Semkaj, Andrej!

To je bil odlični dansing »May Boy«, kjer so se od štirih do šestih po končanih operaci-jah z »Mexican Eagle« in z drugimi akci-ami, zbirali otmeni finansisti in se pečali z ritmično telovadbo. Tukaj je bilo vse, zaradi česar je bil na glasu bar »Gaverni«: lastni zamorec, jazz-band in coctail. Razven tega je pa dansing imel še nekaj drugega, nekaj vzvišenega in redkega, in sicer — ugled. O »Mary Boy« ni nočen bar, kjer dobe zavetje različne Margot, ampak je bukolichen lokal, nekak otroški vrtec, da se tako izrazimo. Še celo najbolj vzorne mamice so z mirno veslo vodile semkaj svoje slabokrvne hčere. In ko so otmeni finansisti brez vsakega sramu sti-skali k sebi blede gospodične, (kar so sami imenovali: one-step), niso mamice kričale: »ah, predrznost«, ampak so po taktu velikega bobna odobrjujoče zapirale oči. Saj to je vendar vse popolnoma dostojno in nihče ne more radi tega obsojati mladine, ki pleše!

Po plesu so gospodične jedle pecivo s kre-mo in mislile: vse to je res prijetno, treba se bo pa čimprej omožiti. Mamice so pa pre-sojale ves netto in brutto pretendentov; saj so se srca imejiteljev akcij »Mexican Eagle« v dansingu »May Boy« notirala vsak dan od

četrtle do šeste ure in je bila njihova vred-nost premo zavisna od jutranjega notiranja njihovih akcij na borzi.

Jeanne si je vse kaj spretno izmislila. Kdo bo iskal v tem svetem dansingu vulgarne-ga komunista? Komunisti se sicer tudi za-bavajo, to pa samo po beznicah! Rdečkaste oči so izginile. Pa sam Bog ve, če se niso sa-mo spremenile? Mogoče švigajo po istem dansingu zdaj druge oči, črne ali pa sive? Jeanne in Andrej sta oblečena še dokaj do-stojno, vendar pa ne plešeta. Pa je rekla Jeanne Andreju:

— Plešati morava, samo teh plesov ne po-znam.

Andrej je svoj čas zahajal s Poitra na ne-ke plesne večere na ulici Goethe. Tam ni bilo finansistov in ne mamice, pač pa je bilo zabavno in veselo in je tam šaljivec Poitra pregovoril Andreja, da se je spustil v ples. Andrej je pokazal dobre sposobnosti in proti koncu prvega večera je že znal, kakor vsi drugi, hoditi z rahlim klecanjem, ustavljati se o pravem času in na poseben način dro-biti z nogami. Tudi zdaj se je nato spomnil in je hrabro odgovoril:

— Poskusiva! Bo že kako šlo!

VINOCET

lovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi

**najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz vinskega kisa.**

Zahlevajte ponudbo. — Telefon šte. 2389.

**Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.**

• Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

Carlinsko posredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Naslov brzojavkam: »GROM«. — Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

TISKARNA »MERKUR«

GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

TELEFON ŠTEV. 2552.

TELEFON ŠTEV. 2552.

Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoče dela

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskane pa Din 1.—.

Stanovanje

obstoječe iz kuhinje in ene do dveh sob išče mir-na stranka v bližini Kri-ževniške cerkve ozir. Tr-žaške ceste. Cenj. ponud-be se prosi na upravo lista pod »Stanovanje«.

Koks - čebin

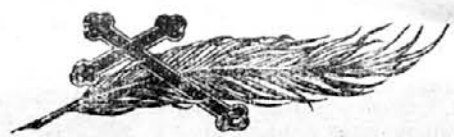
Wolfova 1/II. - Telef. 2056

Stanovanje

2—3 sob ter pritlikinami iščem v sredini mesta, če je mogoče takoj ali za mesec februar. — Franc Mikec, plač. natak, Ka-varna »Evropa«.

Gospodična

vešča vseh pisarniških del išče službe. Gre tudi eden do dva meseca brezplačno. Cenjene ponudbe prosi na upravo lista pod »Mar-ljivac«.

LJUBLJANSKI OBLASTNI ODBOR DRUŠTVA RDEČEGA KRIŽA sporoča vsem svojim članom ter vsej humanitarni javnosti pretužno vest, da je izdihnila gospa

Milena dr. Žerjavova

podpredsednica Ljubljanskega odbora društva Rdečega križa.

Naše društvo izgubi z blago pokojnico vzor-no požrtvovalno delavko na torišču človekoljub-nosti in dobrotelčnosti.

Ohranjen ji bo v kroniki Rdečega križa in v srcih podpirancev najhvaležnejši spomin.

V Ljubljani, dne 3. novembra 1927.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

CENTRALA:

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA.

PODRUŽNICE:

Brezica, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Matkovci, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Gorica, Trst. — AGENCIJA: Logatec.

Se priporoča za vse bančne posle.

Delniška glavnica Din 50.000.000.—
Skupne rezerve nad Din 10.000.000.—

Brzojavni naslov: Banka Ljubljana.
Tel. št.: 2261, 2413, 2502 in 2504.